

De heer R. STANDAERT liet ons ter gelegenheid van 11 november een uittreksel uit het oorlogsdagboek van zijn grootvader Hector STANDAERT geworden. Een dagboek dat hij in een stoffig pakhuis terugvond.

Dagelijkse aantekening van het begin dat ik bij het werkzaam leger ben ingetreden gedurende de oorlog :

Vrijdag 23 oktober 1914 :

We lagen 's namiddags onder het kanongeschut als de vierduizend Franse soldaten ons in de Nieuwpoortse duinen kwamen aflossen. Daar de Fransen nogal in het zicht liepen, hadden de Duitsers ons ontdekt.

Opeens begonnen de schrapnels tegen ons te vliegen. Tussen mij en de luitenant van de rijkswacht werd een soldaat dood geslagen door een schrapnel. Hier en daar hoorde ik kermen. Als het past zal ik het later vertellen daar mij de moed ontbreekt, vermits het bloed van mijn gewonde en gedode kameraden nog aan mij kleeft. Daar hebben wij zo gelegen van woensdagavond tot vrijdagavond om 9 uur met als enig eten een half brood en drie doosjes Platta. Slapen gebeurde nu en dan een uur. 'k Moet stoppen, want ik kan niet meer.

Maandag 26 oktober 1914 :

Zondagavond om acht uur begon het te regenen. Wij lopen vlug om enige balen stro en bedekken de slijkachtige grond ermee. Nog wat boven ons hoofd en wij vielen in slaap tot middernacht. Dan lagen wij te zwemmen in ons stro, doornat en verkleumd van de kou. Om 5.30 uur kregen we een doorweekt brood te eten. Om acht uur beginnen de Duitsers ons te bestoken. Zo vlug en zo veel dat het voor ons gevaarlijk begon te worden, want wij zaten met 200 man tegenover 5000 Duitsers ! 't Werd een echte regen-vlaag van kogels en schrapnels. De officieren bevelen de terugtocht. Vanaf dit ogenblik begon een ware slachting. Voor mijn ogen werden zeven paarden van de kanon-niers in stukken geschoten. De stukken paardenvlees vlogen boven ons hoofd terwijl twee van mijn beste vrienden op slag gedood werden. Na ongeveer honderd meter over de omgeploegde grond gelopen te hebben, waren mijn schoenen volledig besmeurd met klei. Bij het springen over een gracht viel ik er midden in ! Met veel moeite raakte ik er uit. Om vlugger te lopen deed ik mijn schoenen en kapoot (=zware soldatenjas) uit terwijl de kogels rond mij vlogen. Terwijl ik de weg al sukkelend op mijn sokken voort-zette hoorde ik voortdurend klagen en om hulp schreeuwen. Zelf liep ik al schreiend voort, af en toe in een put vallend, half dood en onnozel. Als het grootste gevaar voorbij was, heb ik de eerste en mogelijke zorgen toegediend alsook enige kameraden meegebracht. Zo sukkelde ik doodmoe en beslijkt als een oude man voort tot in Veurne waar ik mij een weinig kon verzorgen. Van de 200 man bleven 50 dood en 100 gewond. Als bij een mirakel heb ik het overleefd.

Donderdag 29 oktober 1914 :

Na de rustperiode gingen wij de soldaten aflossen. Wij trokken door Perwijze dat hetzelfde lot had ondergaan als Rampskapelle. Geen huis stond nog recht. Geen ruit was nog heel en de vensters hingen nog met enkele nagels vast. Een groot gebouw (kostschool ?) was helemaal platgeschoten en de kelders stonden in vuur en vlam. Tussen de door elkaar geschoten straatstenen lagen dode varkens.

Vrijdagavond 13 november 1914 :

Vrijdagavond werden we afgelost aan de Ijzeren Weg en gingen we naar onze gewone hoeve een uur daar vandaan. Als we zo het vijfde deel van de weg hadden afgelegd, begon het water te gieten ! In een vierde van een uur stonden wij allemaal doornat tot op ons vel.

Marcheren met een zware zak op uw rug langs een glibberig pad als het donker is, is zeker geen pretje, maar een echte lijdensweg. De ene soldaat viel na de andere ! Toen wij aankwamen hing wel 20 kilo slijk aan ons lichaam. Afgemat en doornat viel ik op het stro (nadien hadden we nog stroluizen ook !). 's Nachts niet geslapen en 'smorgens versteven van de kou en vochtigheid. Zaterdagmorgen sukkelde ik naar een hoeve waar de mensen de tranen in de ogen kregen als ze mij zagen. Bij een haardvuur kon ik mij drogen. Toen gaven ze mij een boterham met smout ! Wat was ik hiermee gelukkig !

Zaterdag, 2 november :

Wij lagen op een voorpost op 400 m van de Duitsers. 's Nachts vroor het zo hard dat onze voeten aan de grond vastgevroren waren.

Nog enkele losse nota's :

Voeding : 's Morgens koffie plus een half zuur brood. 's Middags en 's avonds soep. Het reserve voedsel werd verdeeld. De rest kochten of ... steelden we !

Loopgrachten : gegraven met schoppen, helmen, eetketels...

Schoenen : mijn schoenen waren stuk. Ik wilde er gebruiken van een gesneuvelde soldaat. Bij het lostrekken kwam zijn voet mee IN de schoen !

Hector STANDAERT

DUITS FOTOALBUM OORLOG 1914-1918

In aansluiting met het artikel van W. VERLONJE over het Duits fotoalbum 1914-1918, waarin enkele bladen ontbraken, bezorgde de heer André PAERT van de galerij "De Peperbus" die het volledig werk bezit, ons de inlichtingen betreffende de ontbrekende bladen (zie "De Plate september 1981, p. 26).

J.V.

Helbverlag der Marinebüchere des Marinekorps (1917)

blz.	1	foto van admiraal Marine
	2	opdracht
	3	titelblad
	5	voorwoord
	6-7-8	wat betekent Marinekorps (heute 1917)
	9	station Leuven
	10-11	algemeen beeld verwoest Leuven
	13	kerkhof van Wespelaar
	14	Brugge : beelden Ezelpoort (wordt als Oostendse poort beschreven) Gentpoort, Sint-Kruispoort
	15	foto's Belfort, Jan Van Eyckplaats
	16	Grote Markt van Brugge
	21	Begijnhof Brugge
	22	Groene Rei Brugge
	183	Deutsche lebensmittelwagen - Kuchenkar - foto soldaten die aanschuiven
	184	Feldweibel - Duitse soldaten die aan 't eten zijn + jongetje als Mittesser
	185	3 foto's van korvees
	186	2 foto's : soldaten die zich wassen
	187	interieur (Minnerflat)
	188	3 foto's van pioniers
	190	boerderijwerk : koeien, schapen, zwijnen
	191	Vrije tijdsbesteding Duitse soldaten
	192	Nagemaakte Amerikaanse politie hand in hand met hogere officier